

Σ Π Η Λ Α Ι Ο Ν " Ο Κ Ρ Υ Φ Ο Σ Σ Π Η Λ Ι Ο Σ , ,

Σ Τ Ο Μ Ι Ο Υ Λ Α Ρ Ι Σ Η Σ

Ἄρ. Σπ. Μητρ. 3639

Ἰπὸ "Αννας Πετροχείλου

Εὑρίσκεται εἰς τὴν τοποθεσίαν Πουριά (ὕψος ὑπὲρ ἐπιφάνειαν θαλάσσης 500 μ. περ.) κειμένην εἰς ἀπόστασιν 10 χ.μ. ἀπὸ τὸ χωρίον Στόμιον ἐπὶ τῆς δεξιᾶς πλευρᾶς τῆς διανοιγομένης δασικῆς ὁδοῦ: Πλεύνα—Ἀλαταριές—Ρεῦμα Πουρί—Ρεῦμα Περιστέρας καὶ ὀλίγα μέτρα πρὸ τοῦ Ρεῦματος Πουρί. Ὑπάγεται εἰς τὴν κοινότητα Στομίου Λαρίσης.

Ἰστορικόν: Τὸ σπήλαιον ἦτο ἐντελῶς ἄγνωστον μέχρι σήμερον. Ἡ εἴσοδος τοῦ ἀπεκαλύφθη κατὰ τὴν διάνοξιν τῆς ἀναφερομένης δασικῆς ὁδοῦ.

Κατόπιν τούτου λαβὼν γνῶσιν ὁ Δασάρχης κ. Μπουκαυδάλας διέκοψε προσωρινῶς τὰς ἐργασίας διαπλατύνσεως τῆς ὁδοῦ εἰς τὸ ἀνωτέρω σημείον καὶ ἐνημέρωσε δι' ἐγγράφου τὸ ἀρμόδιον τμήμα δασικῆς ὁδοποιΐας τῆς Γεν. Διευθύνσεως Δασῶν τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας.

Ἐπηκολούθησε προφορικῆ συνεννόησις τοῦ Διευθυντοῦ Υ. Γεωργίας κ. Τζιλινη μετὰ τῆς γραφουσίης, ἣ ὁποία ἀνέλαβε τὴν ἐξερεύνησιν, χαρτογράφησιν καὶ χαρακτηρισμὸν τοῦ σπηλαίου, πραγματοποιηθεῖσαν τὴν 11—11—1970. Τὰς δαπάνας μετακινήσεως καὶ διαμονῆς τῆς διέθεσεν ὁ Νομάρχης Λαρίσης κ. Ἰ. Καστρήτσιος. Τὴν ἐξερευνητήρια συνώδευσε ὁ Δασολόγος τοῦ Δασαρχείου Λαρίσης κ. Γ. Φαφούτης.

Περιοχὴ τοῦ Σπηλαίου: Ἡ περὶ τὸ σπήλαιον περιοχὴ εἶναι καλυμμένη ἀπὸ πυκνὴν δασικὴν βλάστησιν κυρίως ἐκ δρυῶν καὶ φιλυρῶν ἀφαντάστου ὠραιότητος. Ὀλίγα μέτρα πέραν τῆς εἰσόδου τοῦ, παρὰ τὸ ρεῦμα Πουρί, ὑπάρχει πηγὴ διαυγοῦς ὕδατος.

Τὸ Σπήλαιον: Ἡ εἴσοδος τοῦ σπηλαίου ἔχει διαστάσεις 1,2X0,8 μ. καὶ εὑρίσκεται κατὰ 1,2 μ. χαμηλότερον τῆς διανοιχθείσης ὁδοῦ. Ἀκολουθεῖ συνεχῆς κατάβασις ἐπὶ ὀγκολίθων βάρους 7 μ. π. μέχρι τὸ τέλος τοῦ πρώτου τμήματος τοῦ σπηλαίου διαστάσεων 7,8X2X2 5—5 μ. (μῆκος, πλάτος, ὕψος). Πρὸς τὰ ἀριστερὰ τοῦ διανοίγεται θαλαμίσκος ἀποκαλυφθεὶς μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν κυλισθέντων λίθων ἀποσπασθέντων ἐκ τῆ ὀροφῆς τοῦ κατὰ τὴν χρησιμοποίησιν ἐκρηκτικῶν ὑλῶν πρὸς διάνοξιν τῆς ὑπερκειμένης δασικῆς ὁδοῦ διαστάσεων πρὸς τὸ πᾶρον 12X3X1 μ.

Τὸ πρῶτον τμήμα τοῦ σπηλαίου συνεχίζεται κατηφορικὸν ἀκρόμη 3 μ. π. μετὰ τὸ ἴδιον πλάτος καὶ ὕψος ὀροφῆς 5,5 μ

Τὸ δεύτερον τμήμα τοῦ σπηλαίου διαστάσεων: 6,8X2—2, 5X2—1,5, εἰς τὴν ἀρχὴν εἶναι πολὺ ἀνηφορικὸν καὶ ἐν συνεχείᾳ πολὺ κατηφορικόν, λόγω συσσωρευθέντων ὀγκολίθων ἀπεσπασθέντων ἐκ τῆς ὀροφῆς, ἐκ τῆς ἰδίας αἰτίας ὅπως καὶ τοῦ πρώτου τμήματος

Τὸ τρίτον καὶ τελευταῖον τμήμα τοῦ σπηλαίου διαστάσεων 9X1, 5X2—4 μ. εἶναι ἀπλῶς κατηφορικὸν καὶ πλουσιώτατα διακοσμημένον ὑπὸ σταλακτιτῶν καὶ σταλαγμιτῶν. Ἐπίσης εἰς τοῖχοι τοῦ ὀρους καὶ τοῦ δευτέρου τμήματος εἶναι καλυμμένοι ὑπὸ σταλακτιτικοῦ διακόσμου πολὺ ἐντυπωσιακοῦ. Πρὸς τὸ τέλος του, εἰς ὕ-

Τὸ τρίτον τμήμα τοῦ σπηλαίου μετὰ ωραιότατο διάκοσμο.

ψος 1,7 μ εἶναι διανοιγμένη ἐσοχὴ διαστάσεων μήκος 0,7X0,6 πλάτος καλυμμένη ἐπίσης ὑπὸ σταλακτιτικοῦ διακόσμου. Πυκνὴ σταγονορορρῆ ἐξ ὕδατων τῶν σταλακτιτῶν μαρτυρεῖ τὴν ἐξακολουθητικὴν ἀνάπτυξιν αὐτῶν.

Ἐπίσης λόγω τοῦ μικροῦ πάχους τοῦ ὑπερκείμενου ἐδάφους διὰ μέσου τῶν κεντρικῶν πόρων πολλῶν σταλακτιτῶν, ἔχουν εἰσχωρήσει λεπτὰί ρίζαι τῶν φυσμένων ἐπὶ τῆς τοπογραφικῆς ἐπιφανείας θάμνων.

Σ π η λ α ι ο γ έ ν ε σ ι ς : Τὸ σπήλαιον «Κρυφὸς Σπήλιος» εἶναι διὰ κλασις διανοιγμένη ἐντὸς ἀψευστολίθου διὰ διαβρώσεως καὶ ἐν συνεχείᾳ διὰ πίεσεως. Τὰ ὕδατα εἰσεχώρησαν διὰ σχισμῶν εὐρισκομένων κατὰ μῆκος τῆς ὀροφῆς του καὶ διέφυγον πρὸς χαμηλότερα ἐπίπεδα, διὰ διανοιχθειῶν σχισμῶν εἰς τὰ βαθύ-

τερα σημεία τοῦ σπηλαίου καὶ διὰ τοῦ πρὸς τὰ ἀριστερὰ τοῦ πρώτου τμήματος εὐ-
ρισκομένου ἐπικλινούς θαλάμῳ. Μετὰ τὴν νέωσίν του ἐκ τῶν ὑδάτων ἤρχισε ἡ
διακόσμησίς του ἐκ σταλακτιτῶν καὶ σταλαγματῶν, ἡ ἑποία συνεχίζεται μέχρι
σήμερον.

Διαστάσεις: Τὸ σπήλαιον ἐκτείνεται ἐκ Νότου πρὸς Βορρᾶν. Τὸ
κατ' εὐθείαν γραμμὴ μῆκος τοῦ ἀνέρχεται εἰς 30 μ. περίπου. Τὸ μεγαλύτερον βά-
θος του εἰς 11 μ. Τὸ μεγαλύτερον ὕψος του εἰς 5,5 μ. Καταλαμβάνει ἑκτασιν—γνω-
στὴν σήμερον—90 τετραγ. μέτρων.

Θερμοκρασία—Υγρασία: Ἡ θερμοκρασία τοῦ σπηλαίου
τὴν 11—11—70 ἦτο 180 C Ἡ ὑγρασία 75 ο/ο.

Ἡ «Βωμὸς» εἰς τὸ τέλος τοῦ σπηλαίου.

Βιοσπηλαιολογία: Ἐν καὶ ἔξ ἐγένετο εἰδικὴ ἔρευνα ἐν τοῦ
τοῖς διεπιστώθη ἡ ὕτιρις δολιχοπόδων, μερικὰ άτομα τῶν ὁποίων συνελέγησαν
πρὸς μελέτην ὑπὸ εἰδικῶν ἐπιτηθέντων. Ἐντὺς τοῦ σπηλαίου εὐρέθησαν ἐπίσης με-
ρικὰ δατᾶ ζώων (αἰγαιδοῦς), τῶν ὁποίων ἡ ὕπαρξις δικαιολογεῖται μόνον διὰ μετα-
φορᾶς τῶν ἐκ τῶν ἔξω, ὑπὸ μικροτέρων σαρκοφάγων ζώων (ἀλώπεκες, ἄβοι κ.λ.π.).

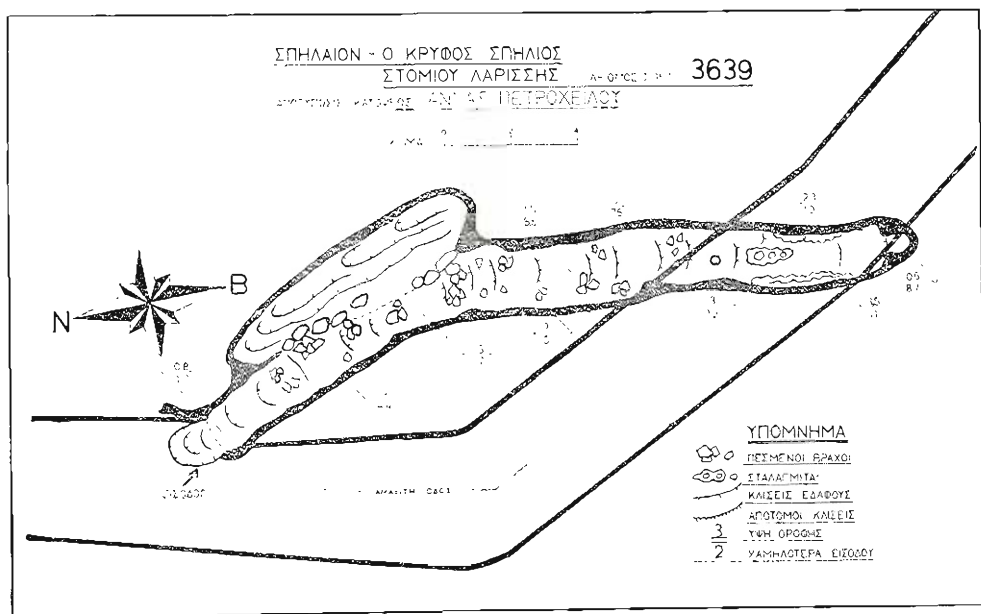
Τουρισμός: Ἐν καὶ τὸ σπήλαιον εἶναι μικρῶν διαστάσεων, ἐν
τούτοις εἶναι ἀξιοπενήσιμον τουριστικῶς λόγῳ τοῦ διακόσμου του καὶ τῶν πολλῶν
συνδρόμων τουριστικῶν στοιχείων, τὰ ἑποία τὸ περιβάλλουν ὅπως:

1) Ἡ εἰσοδὸς του εὐρίσκειται ἐπὶ τουριστικῆς θαλασσιᾶς ἀμαξιτῆς ὁδοῦ δια-
σχιζούσης ἀπεριγράπτου κάλλου· πυκνότετον δάσος ἐκ φιλιζῶν, δρυῶν, κ.λ.π. καὶ
πολὺ πλησίον τῆς θυμωσῆς φάραγγος Περιστεράς.

2) Εύρεσκαται πλησίον κατοκημένου χώρου, όπως είναι τὸ γραφικὸν χωρίον Στόμιον Θέοετρον (10 χ.μ.) μετὴν ὤρειαν ἀμμώδη, παραλίαν του.

3) Πλησίον αὐτοῦ ὑπάρχει πηγή μετὰ θαυμάσιον ὕδωρ εἰς τὴν γραφικωτάτην τοποθεσίαν Πουριά, ὅπου ἐνδείκνυται ἡ ἀνάγεργισ τουριστικοῦ περιπέτερου πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν πολυπληθῶν ἐπισκεπτῶν τῆς ἀνωτέρω τουριστικῆς δασικῆς ὁδοῦ.

4) Τὸ σπήλαιον μετατρέπόμενον εἰς ὑποβλητικὸν ἐξωκκλήσιον διὰ τῆς τοποθετήσεως εἰκόνας ἐντὸς τῆς ἐσοχῆς τῆς εἰρικκομένης εἰς ὕψος 1,7μ. εἰς τὸ τέλος τοῦ σπηλαιου τοῦ τιμωμένου ἔριου τῆς περιοχῆς θὰ προσελκύνῃ μεγάλον ἀριθμὸν ἐπισκεπτῶν κατὰ τὴν ἐσοτήν τῆς μνήμης του. Πρακτικῶς δὲ, θὰ τὸ ἐπισκέπτονται καὶ καθ' ὄλον τὸ ἔτος, εἰ εἰς τὸ τουριστικὸν περίπετερον σταθμεύοντες ἐπισκέπται.

R É S U M É

Grotte «Kryfos Spilios» à Stomion — Larissa

Par Anne Petrochilos

Elle se trouve à la localité Pouria, à une distance de 10 km. du village Stomion, et sur le côté droit de la route forestière, qui est ouverte de Plevna vers le torrent Peristera. La grotte fut découverte grâce aux travaux d'excavation de la route.

Elle a une longueur de 30 m. et une profondeur 11 m.

Ses parois, ainsi que son plafond sont décorés aux stalactites.

Quelques espèces de dolichopodes ont été rassemblées et ont été données à Mme Boudou pour une étude plus spécifique.